

Recensies

De regisseur bereikt een goed evenwicht tussen dramatiek en opzweepende gevoelens van de jeugd
SPRING AWAKENING M-LAB AMSTERDAM
Wim Bosch zette het verhaal in de fotografie overboord, maar vergat de lijn van zijn eigen concept **TASTE MY PHOTONS...** NOORDERLICHT GALERIE GRONINGEN

MUSICAL

SPRING AWAKENING

M-Lab, Amsterdam

Joop van den Ende Theaterproducties, t/m 3 april.
m-lab.nl, springawakening.nl

Spring Awakening is goed uitgevoerd. Het enige bezwaar is dat in deze musical de moderne bewerking schuurt met de historische context.

Het was de tijd dat er nog ether gesnoeven werd en geen cocaïne. Dat het lezen van Goethes *Faust* voor de jeugd verboden was. Dat kerk, school en ouders het natuurlijk gezag hadden en de kinderen zich daaraan moesten onderwerpen. En schoorvoetend in opstand kwamen. Om daarna te ontspreken, of naar tuchtschool gestuurd te worden, of zelfmoord te plegen. Het was de tijd (1891) waarin de Duitse schrijver Frank Wedekind zijn toneelstuk *Frühlings Erwachen* schreef, met als ondertitel *Eine Kindertragödie*. Een destijds even maatschappijkritisch als poëtisch verslag van de ontluikende gevoelens van adolescenten.

Acteurs van Spring Awakening.

Foto Margot de Heide

Die opspelende hormonen, die lieflijke onrust, dat zoeken en tasten tot die eerste zoen een feit is, dat is van alle tijden. Zo moeten de makers van de musical *Spring Awakening* hebben gedacht toen zij in 2006 in een klein theater op Broadway hun voorstelling uitbrachten. Nadat *Spring Awakening* wereldwijd een succes was geworden, is deze productie nu voor het eerst in Nederland te zien. Hiervoor werden door het M-Lab in Amsterdam elf studenten van diverse theateroplei-

dingen samengebracht, naast de routiniers Henriëtte Tol en Ad Knispels die de ouders en leraren spelen. *Spring Awakening* is een slim gemaakte, goed uitgevoerde en ingetogen vormgegeven kleine musical waaraan ook een bezwaar kleefte, althans in deze Nederlandse versie van regisseur Paul Eenens en bewaker Daniël Cohen. 'Alles is kut', zingen de opstandige pubers op een gegeven moment en die overduidelijke modernisering schuurt behoorlijk met het origineel. In de liedteksten is ook regelmatig sprake van lul, penis, vagina, shit en fuck. Daar is niets mis mee, behalve dat het hier behoorlijk detoneert.

Je speelt Wedekind, ook al is het een musical, of in historische context of je maakt er een rigoureuze, eigenlijke bewerking van. Nu kijken we naar lieflijk opbloeiende meisjes en donzen jongens die voortdurend 'kut' zingen, maar wel een gedwongen abortus moeten ondergaan of worstelen met hun homo-zijn. Dramaturgisch is een en ander nogal wankel; zo komt de zelfmoord van de depressieve Moritz behoorlijk uit de lucht vallen.

Niettemin bereikt Eenens in zijn regie een goed evenwicht tussen de dramatische ontwikkeling en de soms opzweepende gevoelens van de jeugd. Met een heftig nummer waarin twee meisjes de al te vrijpostige gevoelens van hun vader bezingen als hoogtepunt.

Muzikaal is het allemaal niet te gelikt en zeker niet uit op meezingmomenten. Af en toe doet deze productie denken aan die andere jongerenmusical *Rent*, vooral in de hier sterk gedante en gezongen ensemblenummers. *Spring Awakening* heeft al met al de allure van een voorbeeldige afstudeerproductie van een buitengewoon getalenteerde theaterklas.

Hein Janssen

FOTOGRAFIE

TASTE MY PHOTONS...

Noorderlicht Galerie, Groningen

Taste My Photons... t/m 17 april.
noorderlicht.com

Taste My Photons... wil beelden brengen die moeilijker door-dringbaar zijn. Maar daar moet de kijker wel veel moeite voor doen.

Het verhaal is weg. Wie regelmatig de Groningse Noorderlicht Galerie bezoekt, en het jaarlijkse festival voor documentaire fotografie, begrijpt hoe gek dat is. Noorderlicht drijft namelijk op verhalen, klein of groot, die worden verteld door de fotografie van het juiste moment, het moment waarop de fotograaf denkt: Nu! Dit! Hij legt het vast, om aan anderen te laten zien hoe het was. Met de groepstentoonstelling *Taste My Photons...* liet Noorderlicht dat gegeven los. In plaats van zich te richten op de foto als letterlijke doorkijk naar een andere wereld, stelde gasttentoonstellingsmaker Wim Bosch scherp op beelden die weliswaar een fotografisch uitgangspunt hebben (en sommige misschien zelfs een documentaire-fotografisch uitgangspunt), maar die niet gaan over een bepaald moment, en al helemaal geen uitzicht bieden op een bestaande situatie. Sterker nog, het zicht wordt op de meeste foto's van *Taste My Photons...* geblokkeerd. Door blinde muren, mist, weerspiegelingen en over de voorstelling heen gedrapeerde en gezeefdrukte hekwerken. Zo lijkt het in deze werken eerder te gaan om wat zich aan de oppervlakte van het

beeld afspeelt aan formele elementen, zoals bij een abstract schilderij. Pas na heel lang kijken, vinden je ogen soms een doorgang. Dan doemt er in de film *Cathedral* van Michael John Whelan vanuit de witte mist plotseling een snelwegbrug op waar overheen vrachtwagens rijden als spookverschijningen. Of vang je in de samengestelde beelden van Wim Bosch zelf (oorspronkelijk een schilder), door de kieren van de deur die de kunstenaar in eerste instantie in je gezicht lijkt te hebben dichtgesmeten, glimpjes op van een andere, verder gelegen wereld. Maar daar moet je als kijker wel heel veel moeite voor doen. Dat is natuurlijk ook de bedoeling van de expositie, die beelden wil brengen die weerbarstiger en moeilijker door-dringbaar zijn dan de massa's waaraan we dagelijks worden blootgesteld. Alleen lijkt het in *Taste My Photons...* te vaak alleen om formele en uiterlijke kenmerken van een kunstwerk te gaan, zoals om de vraag wanneer realiteitsweergave stopt en

Het zicht op de foto's wordt geblokkeerd door blinde muren, mist en weerspiegelingen

abstractie begint. Kom. Zijn we daar inmiddels niet al lang aan voorbij? Dat betekent immers dat je inderdaad goed moet kijken, maar dat de blik vervolgens alsnog stopt omdat het beeld letterlijk, en eigenlijk ook figuurlijk, plat blijft. Het wordt juist interessant wanneer kunstenaars en fotografen zich wel bewust zijn van die scheiding, maar die niet tot formalistisch onderwerp van hun werk maken. Gelukkig zijn Elspeth Diederix, Ruth van Beek en Ingo Mittelstaedt ook in Groningen. Veel meer dan over het spelen met oppervlakte, diepte en vormen (die uitgangspunten nemen zij gewoon voor lief) gaat hun werk over het spelen met de verwachtingen van de kijker en over veranderende betekenissen van dingen en situaties in een nieuwe context. Ook hier wordt de blik soms tegengehouden, maar dat heeft een inhoudelijke functie in plaats van 'slechts' een formele.

Gek hoor. Het was een goede zet van Wim Bosch om deze drie kunstenaars op te nemen in zijn tentoonstelling. Maar op hetzelfde moment horen ze er niet echt bij. Tegelijk met het overboord zetten van het verhaal in de (documentaire)fotografie, vergat hij de lijn van zijn eigen concept. Wat dan misschien wel weer consequent mag heten.

Merel Bem

Foto van Ruth van Beek.

THE AMERICAN PRIJSVRAAG

WIN een rondreis door Italië.

Ontdek het Italië van *The American*, de ultieme bestemming voor de echte levensgenieter. Pittoreske kleine dorpjes, prachtige natuur en heerlijk eten en drinken. Ga nu naar vk.nl/italie en win één van 2 culturele rondreizen naar Umbrië voor 2 personen ter waarde van €1500,-.

SRC Cultuurvakanties
onze reisleaders brengen
cultuur tot leven

Actie loopt tot en met 31 maart

Ga naar: vk.nl/italie

vk.nl